

Budgetbidrag 2008
Bilag 1

Indholdsfortegnelse

1	FOKUS PÅ SERVICEUDGIFTER.....	3
1.1	ÆNDRINGER I BUDGETMODELLEN SOM FØLGE AF FOKUS PÅ SERVICEUDGIFTER.....	3
1.2	FREMSKRIVNING AF BUDGETTET.....	4
1.3	UDMELDING AF SERVICEUDGIFTSRAMME	5
1.4	FOKUS PÅ EFTERSPØRGSELSSTYREDE OVERFØRSLER	6
2	UDVALGENES BUDGETTER I 2008	8
2.1	DE 4 BEVILLINGSTYPER OG KORREKTIONER	8
3	GENERELLE FORUDSÆTNINGER OG KRAV TIL BUDGETFORSLAG 2008.....	12
3.1	OVERHOLDELSE AF STATSLIGE REGLER.....	12
3.2	OVERHOLDELSE AF KØBENHAVNS KOMMUNES BEVILLINGSREGLER.....	13
3.3	DEPONERINGSREGLER	15
3.4	FORSIKRINGER OG ARBEJDSULYKKE	15
3.5	GENERELLE FORUDSÆTNINGER FOR BUDGETFORSLAG 2008.....	15
3.5.1	<i>Pris- og lønskøn.....</i>	<i>16</i>
3.5.2	<i>Satsreguleringsprocenten.....</i>	<i>16</i>
3.5.3	<i>Intern rente.....</i>	<i>16</i>
3.5.4	<i>Ændring i fremskrivningsmetoden for anlægskorrekationer.....</i>	<i>16</i>
3.5.5	<i>Lønpulje 2006.....</i>	<i>17</i>
3.5.6	<i>Prioriteringsrum.....</i>	<i>17</i>
3.5.7	<i>Økonomiske konsekvenser af DUT 2006-2009.....</i>	<i>17</i>
3.5.8	<i>Huslejemodellen .....</i>	<i>18</i>
3.5.9	<i>Puljer afsat under Økonomiudvalget .....</i>	<i>18</i>
3.5.10	<i>Omflytning fra anlæg til drift.....</i>	<i>19</i>
4	SÆRLIGE FOKUSOMRÅDER	20
4.1	UDVALGENES ØNSKELISTER	20
4.2	BARSELSFONDEN	20
4.3	VALGUDGIFTER	20
4.4	PERIODISERING AF ANLÆGSUDGIFTER.....	21
4.5	DEN FREMTIDIGE DUT-PROCES	21
4.6	BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS FINANSIERING AF ”FAGLIGHED FOR ALLE”.....	22
4.7	AKTIVITETSTILPASNINGER OG BØRNEPLAN.....	22
4.8	MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATTS OG GRØNNE BUDGETMÅL I BUDGETFORSLAGET 2008.....	22
5	BUDGETPROCES OG TIDSPLAN FOR DET VIDERE BUDGETARBEJDE, HERUNDER FORMELLE RETNINGSLINIER FOR UDVALGENES UDARBEJDELSE AF BUDGETBIDRAGET.....	22
5.1	BUDGETPROCES OG TIDSPLAN	22
5.2	FORVALTNINGERNES INDBERETNING I KØR.....	23
5.3	FORMELLE RETNINGSLINIER FOR UDVALGENES UDARBEJDELSE AF BUDGETBIDRAG	23

1 Fokus på serviceudgifter

1.1 Ændringer i budgetmodellen som følge af fokus på serviceudgifter

Den centrale styringsparameter for staten i forhold til kommunernes økonomi er udviklingen i kommunernes serviceudgifter. Regeringen og KL aftaler hvert år i forbindelse med kommuneforhandlingerne en serviceudgiftsramme for kommunerne under ét.

Regeringen har løbende indført sanktioner overfor kommunerne i tilfælde af, at kommuneaftalen ikke overholdes. Senest er der blevet indført en generel mulighed for at Folketingets Finansudvalg kan beslutte at reducere kommunernes bloktilskud med et beløb svarende til en overskridelse af serviceudgiftsrammen. Samtidig har regeringen specifikt for 2006 ved lov pålagt kommunerne at sikre at serviceudgifterne i regnskabet ikke overstiger budgettet. I tilfælde af en overskridelse vil bloktilskuddet blive reduceret. Loven blev vedtaget med henblik på at sikre, at kommunernes udgifter ikke løb løbsk i tiden op til kommunesammenlægningerne.

Københavns Kommune har tidligere været selvstændig forhandlingspart med regeringen og i den forbindelse traditionelt taget regeringens og KL's forhandlingsresultat til efterretning. Med medlemskabet af KL fra 1. oktober 2005 er Københavns Kommune underlagt de samme økonomiske rammebetingelser som landets øvrige kommuner, og vil dermed blive målt på udviklingen i kommunens serviceudgifter på lige fod med de øvrige kommuner.

For at Københavns Kommune i højere grad kan bidrage til det kommunale samarbejde og den kollektive aftaleoverholdelse, skal kommunens økonomistyring derfor i højere grad, end det er tilfældet i dag, indrettes på at styre på serviceudgifterne. En forudsætning for at kunne gøre dette er, at kommunens definitioner af serviceudgifterne modsvarer statens - og de af KL anvendte - definitioner, så kommunen løbende har et overblik over udviklingen på de områder, som ligger inden for definitionen af serviceudgiftsrammen. Hermed ligger Københavns Kommunes interne styring på linie med andre kommuners styringsprincipper og de overordnede rammer som KL diskuterer kommuneaftalen indenfor. Ændringen vil samtidig forbedre KL's muligheder for løbende i budgetprocessen at servicere Københavns Kommune.

Dette indebærer, at der skal foretages en justering af den nuværende budgetmodel, som blev fuldt indfaset i 2007-budgettet. Kommunens budgetmodel opererer med 2 styringsområder for driftsudgifterne: 1) Rammebelagt drift og 2) Efterspørgselsstyret drift, og et styringsområde for overførselsudgifterne: Efterspørgselsstyrede overførsler. Hidtil har en del af de af staten definerede overførselsudgifter været placeret på den rammebelagte drift. Det har vist sig at være problematisk, idet udvalgene her har haft mulighed for at omprioritere udgifterne inden for driftsrammen. Dermed har udgifter, som af staten defineres som overførsler, uden en overordnet tværgående politisk prioritering kunnet omfordes til serviceudgifterne og dermed kunnet modvirke aftaleoverholdelse.

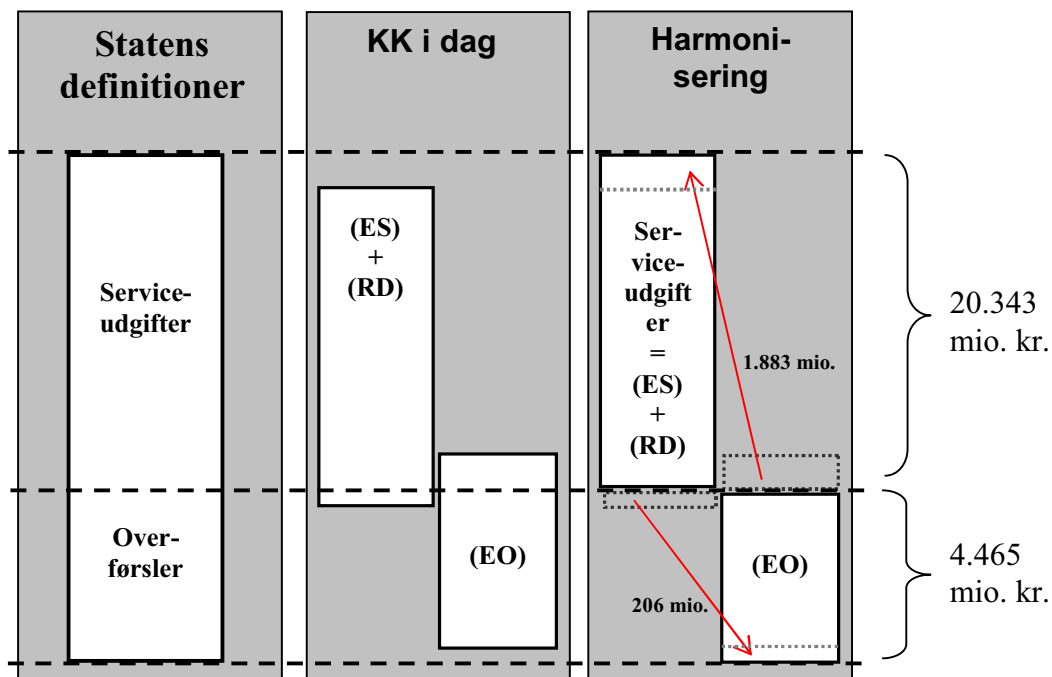
Udgifter på den rammebelagte drift, som i statens definition er overførselsudgifter, skal derfor overflyttes til de efterspørgselsstyrede overførsler. Ligeledes skal der flyttes midler fra de efterspørgselsstyrede overførsler til den rammebelagte drift.

Det skal understreges, at omflytningen i udgangspunktet ikke har nogen økonomisk betydning for de enkelte udvalg, men blot er en teknisk omflytning for at kunne styre kommunens økonomi efter de samme principper som staten styrer kommunernes økonomi under ét. Omflytningen ændrer heller ikke på de styringsprincipper, som er gældende i budgetmodellen.

I fremtiden vil den rammebelagte drift (RD) og den efterspørgselsstyrede drift (ES) derfor svare til statens definition af serviceudgifterne, og statens definition af overførsler svarer til styringsområdet efterspørgselsstyrede overførsler (EO) i Københavns Kommunes budgetmodel.

Harmoniseringen er illustreret i figur 1 nedenfor.

Figur 1. Harmonisering af kommunens og statens definitioner af service- og overførselsudgifter

Justeringen af budgetmodellen vil konkret betyde, at der skal overflyttes i alt 1.883 mio. kr. fra de efterspørgselsstyrede overførsler til den rammebelagte drift, mens der skal flyttes i alt 206 mio. kr. fra den rammebelagte drift (RD) og efterspørgselsstyret service (ES) til efterspørgselsstyrede overførsler (EO). De konkrete funktioner og beløb fremgår af bilag 1.B, mens de konkrete omflytninger på udvalgenes budgetramme fremgår i afsnit 2.

1.2 Fremskrivning af budgettet

KL og staten opgør kommunernes serviceudgifter ud fra en sammenvejet pris- og lønfremskrivning baseret på fordelingen af pris og løn i hele landet, mens Københavns Kommune har fremskrevet budgettet på baggrund af fordelingen af priser og løn i kommunen. Da udgifterne i Københavns Kommune er mere løntunge end i resten af landet, medfører denne praksis, at serviceudgifterne i kommunen vil ligge 17 mill. kr. højere end det niveau staten og KL må forventes at opgøre udgifterne til. Uden at have været genstand for en overordnet politisk prioritering vil Københavns Kommune således med den nuværende praksis forlods – og alene ud fra en rent teknisk fremskrivning - have anvendt 17 mill. kr. af serviceudgiftsrammen i kommuneaftalen for 2008. Økonomiforvaltningen anbefaler derfor, at udvalgenes budgetrammer fremadrettet bliver fremskrevet med KL's sammenvejede pris og løn. Hermed bliver udvalgenes budgetrammer i 2008 17 mill. kr. mindre end hvis den nuværende praksis fortsatte. Det anbefales endvidere, at de byrdefordelmæssige konsekvenser for udvalgene på 17 mill. kr. fordeles på udvalgene efter andelen af de samlede serviceudgifter.

Økonomiforvaltningen har rettet henvendelse til KL med anmodning om, at kommunernes serviceudgiftsramme opgjort på baggrund af kommuneaftalen for 2008 fordeles på kommunerne under hensynstagen til kommunernes faktiske andel af lønudgifter og øvrige udgifter. Hvis KL imødekommer anmodningen vil udvalgene få tilbageført de ekstra serviceudgifter efter samme nøgle.

1.3 Udmelding af serviceudgiftsramme

I den nuværende budgetmodel er det først muligt at give et første bud på kommunens serviceudgifter i juli, når forvaltningerne har indrapporteret budgetforslagene i KØR. Det sene tidspunkt skyldes, at indrapporteringen afventer Økonomiudvalgets behandling af budgetbidragene i juni.

I et styringsmæssigt perspektiv er det u hensigtsmæssigt, idet der først sent i budgetprocessen (og henover sommerferien) kan iværksættes evt. initiativer, såfremt serviceudgifterne for Københavns Kommune er for høje ift. den aftalte vækstprocent i kommuneaftalen.

Endvidere er det problematisk sent i forhold til Københavns Kommunes mulighed for at påvirke KL's forhandlingsstrategi i økonomiforhandlingerne med regeringen. Med sin volume er Københavns Kommune en væsentlig aktør i KL, hvilket potentielt giver muligheder for at påvirke retningen og indholdet i forhandlingerne. Dette kræver imidlertid, at der tidligere i budgetprocessen skabes klarhed over serviceudgifterne. Jo før Københavns Kommune kan etablere et overblik over servicerammen, jo bedre mulighed har kommunen derfor for at udnytte de muligheder, som kommunens størrelse i KL's medlemskreds giver.

Det er således vigtigt, at Økonomiforvaltningen allerede i januar i har overblik over udviklingen i kommunens serviceudgifter. De enkelte udvalg skal derfor i budgetforslaget holde sig indenfor et overordnet måltal for serviceudgifterne. Måltallet er opgjort som VB07 pl-fremskrevet til 08-niveau og korrigeret for kendte korrektioner efter budgetvedtagelsen og den resterende lille del af kommunalreformen, som bliver indfaset frem til 2010.

Udvalgenes måltal for serviceudgifter fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Måltal for serviceudgifter

1.000 kr. i 2008 pl	Måltal 2008
Borgerrådsgiveren	7.361
Revisionsdirektoratet	21.526
Beredskabskommissionen	215.588
Økonomiudvalget	1.759.519
Kultur- og Fritidsudvalget	415.006
Børne- og Ungdomsudvalget	7.487.835
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.967.053
Socialudvalget	4.157.245
Teknik- og Miljøudvalget	698.827
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	613.442
I alt - serviceudgifter	20.343.402

Note: For Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget er der korrigeret for udgifter på Hovedkonto 1

Med justeringen af budgetmodellen flyttes de aktivitetsbestemte sundhedsudgifter fra de efterspørgselsstyrede overførsler til den rammebelagte drift. De aktivitetsbestemte sundhedsudgifter er i kommuneaftalen for 2007 håndteret særskilt, idet regeringen har tilkendegivet, at et evt. højere udgiftsniveau end det aftalte vil blive udeladt i opgørelsen af det endelige serviceudgiftsniveau. Det fremtidige aktivitetsniveau afhænger bl.a. af regionernes aftale med regeringen for 2008, og det må derfor forventes, at sundhedsudgifterne vil være et fokusområde i kommunernes aftale med regeringen for 2008. Socialudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget skal derfor i budgetforslaget, der afleveres den 15. maj, budgettere med en realvækst på nul. En evt. vækst i de aktivitetsbestemte sundhedsudgifter vil efterfølgende blive håndteret, når kommuneaftalen er indgået og håndteringen af udgifterne for kommunerne under ét er kendt. Håndteringen vil ske i dialog mellem Økonomiforvaltningen og de to pågældende forvaltningerne. Det henstilles endvidere til de pågældende udvalg, at de udnytter de økonomiske incitament, der er indbygget i den nye finansieringsstruktur på sundhedsområdet.

En tilsvarende problemstilling er knyttet til flytningen af tjenestemandspensionerne til den rammebelagte drift. I måltallet for Økonomiudvalget indgår udgifterne til tjenestemandspensioner på et uændret aktivitetsniveau. Der udestår en vis usikkerhed til udviklingen i tjenestemandspensionerne, og der vil derfor løbende være fokus på udviklingen i udgifterne.

For at sikre en endelig klarhed over udviklingen i serviceudgifterne er det nødvendigt, at forvaltningerne allerede umiddelbart efter den 15. maj indberetter budgetforslagene i KØR. Forvaltningerne skal fortsat indberette budgetforslagene i KØR i juli, således at alle ændringer er lagt ind inden budgetforhandlingerne starter, jf. budgetprocessen nedenfor.

1.4 Fokus på efterspørgselsstyrede overførsler

Med den nuværende budgetmodel udmelder fagudvalget selv et budget for de efterspørgselsstyrede overførsler i maj måned inden for den udmeldte overordnede udgiftsramme. Et evt. stigende forbrug finansieres af kommunens råderum ligesom et faldende forbrug overføres til råderummet. I regnskabet vil et evt. merforbrug alene blive finansieret af kommunekassen og et mindreforbrug vil omvendt blive overført til kassen. Igennem årene har der været en betydelig forskel på kommunens budgetterede overførselsudgifter og de faktiske udgifter i regnskabet. På den baggrund er der bl.a. indført en incitamentsmodel på kontanthjælpsområdet.

Med henblik på at få øget fokus på området og skabe bedre overensstemmelse mellem budget og regnskab, har Økonomiforvaltningen opstillet midlertidige måltal for de efterspørgselsstyrede overførsler. Måltallene er baseret på overførselsudgifterne i vedtaget budget 2007 korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet til 2008-niveau med satsreguleringsprocenten.

Det skal bemærkes, at måltallene ikke er endelige, men at eventuelle efterfølgende ændringer frem mod aflevering af budgetforslaget og det endelige budget skal ske i dialog mellem den pågældende forvaltning og Økonomiforvaltningen. I forbindelse med budgetforslaget skal forvaltningerne fremlægge en redegørelse såfremt de mener, at de efterspørgselsstyrede overførselsudgifter afviger fra det fastsatte måltal.

Udvalgenes midlertidige måltal for efterspørgselsstyrede udgifter fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Midlertidige måltal for efterspørgselsstyrede overførselsudgifter

1.000 kr. i 2008 pl	Midlertidige måltal i 2008
Borgerrådgiver	0
Revisionen	0
Beredskabskommissionen	0
Økonomiudvalget	0
Kultur- og Fritidsudvalget	0
Børne- og Ungdomsudvalget	9.628
Sundheds- og Omsorgsudvalget	174.939
Socialudvalget	1.798.119
Teknik- og Miljøudvalget	0
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	2.482.093
I alt	4.464.779

Med henblik på en mulig revurdering af styringsbestemmelserne for overførselsområdet, vil Økonomiforvaltningen i dialog med forvaltningerne snarest igangsætte analyser af styringsrelationerne på overførselsområdet samt en indledningsvis kortlægning af indsatsen og resultaterne for området.

Kortlægningsøvelserne vil give en indikation af, hvilke styringsmæssige tiltag, som kan understøtte en mere effektiv indsats og budgetproces. Mulige tiltag kan herefter være udarbejdelse af et budgetmodul til KØR med henblik på at forbedre prognoserne i forhold til budgetteringen samt at påbegynde en dialog omkring justering af incitamentsstrukturen for fagforvaltningernes prioriteringer og implementering af beskæftigelsespolitikken, herunder i højere grad at arbejde med belønningsmodeller.

Eventuelle ændringer af styringsbestemmelserne forventes at kunne implementeres inden processen med budget 2009 påbegyndes.

2 Udvalgenes budgetter i 2008

2.1 De 4 bevillingstyper og korrektioner

Udvalgenes rammer i 2008 er baseret på vedtaget budget 2007, korrigeret for beløbsændringer som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen, tekniske korrektioner og pris- og lønfremskrivning.

Den nye model for tilvejebringelsen af prioriteringsrummet betyder, at forvaltningerne i fællesskab udarbejder konkrete forslag til nye og bedre løsninger, der kan sikre mere kvalitet og service for de samme penge.

Forvaltningernes forslag samles i et bruttokatalog, som kan frigøre ressourcer til tværgående og interne prioriteringer på minimum 400 mio. kr. årligt. Det er hensigten, at fagudvalgene i budgetlægningen anvender bruttokataloget, når de skal finde finansiering til det tværgående prioriteringsrum.

Økonomiudvalget vil den 6. februar 2007 få forelagt bruttokataloget samt forslag til den videre proces for forslagene i bruttokataloget. Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med forelæggelsen af bruttokataloget fremlægge et forslag til fordeling af det tværgående prioriteringsrum for Økonomiudvalget.

Budgetteringsformen for det samlede budget kan illustreres på følgende vis:

Vedtaget budget 2007 + Effekt af tidligere budgetvedtagelser + Tillægsbevillinger + Pris- og lønfremskrivning/Satsregulering + Aktivitetstilpasninger + DUT-reguleringer Vedtaget budget 2008

Forskelle i budgetteringsformen mellem de fire bevillingstyper fremgår nedenfor:

Principper for opgørelsen af serviceudgifter, overførselsudgifter og anlægsudgifter

Rammebelagte driftsområde 2007	Eftersp. Serviceområde 2007	Eftersp. overførsler 2007	Rammebelagt anlæg 2007
+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser
+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger
+ Pris- og lønfremskrivning	+ Pris- og lønfremskrivning	+ Satsregulering	+ Pris- og lønfremskrivning
	+ aktivitetstilpasning		
+ DUT-reguleringer	+ DUT-reguleringer	+ DUT-reguleringer	
+ Justering af budgetmodel		+ Justering af budgetmodel	
Serviceudgifter – Rammebelagt driftsområde 2008	Serviceudgifter - Eftersp. Serviceområde 2008	Overførselsudgifter - Eftersp. overførsler 2008	Rammebelagt anlæg 2008

Jf. afsnittet om justeringen af budgetmodellen vil summen af det rammebelagte driftsområde og det efterspørgselsstyrede serviceområde fremover være lig kommunens samlede serviceudgifter. Dog skal der korrigeres for kommunens udgifter vedr. forsyningsområdet. Det sidste vedrører kun Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget.

Som følge af ovenstående er udvalgenes økonomiske rammer tilpasset. De enkelte udvalgs budget gennemgås nedenfor.

Det skal bemærkes, at Borgerrepræsentationen den 27. april 2006 tiltrådte en indstilling om kompetenceforholdene i Københavns Kommune vedrørende det kommunale beredskab (BR 203/06). Som følge heraf bliver Beredskabskommissionen udskilt som et selvstændigt bevillingsområde og Beredskabskommissionen skal derfor udarbejde et selvstændigt budgetforslag for 2008. Beredskabskommissionens udgiftsbevilling til redningsopgaver modsvares af en tilsvarende indtægtsbevilling hos Københavns Brandvæsen, hvormed oprettelsen af det nye bevillingsområde er udgiftsneutralt. Fra Københavns Brandvæsen flyttes der herudover et beløb på 361.000 kr. til bevillingen Økonomiforvaltningen drift, der dækker udgifter til sekretariatsbetjeningen af Beredskabskommissionen.

Nedenfor uddybes budgetrammerne for udvalgene på de 4 styringsområder:

Budgetrammer for udvalgenes efterspørgselsstyrede serviceområder

	Serviceudgifter (efterspørgselsstyrede serviceområde), budget 2007, 1.000. kr.	Korrektioner mv., 1.000 kr.	P/L, 1.000 kr.	Serviceudgifter (efterspørgselsstyrede serviceområde) IC 2008, 1.000 kr.
Borgerrådgiver	0	0	0	0
Revisionen	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	0	0	0	0
Kultur- og Fritidsudvalget	0	0	0	0
Børne- og Ungdomsudvalget	6.544.152	509.931	251.274	7.305.357
Sundheds- og Omsorgsudvalget	3.169.231	-49.004	108.618	3.228.844
Socialudvalget	1.268.374	64.765	41.280	1.374.419
Teknik- og Miljøudvalget	0	0	0	0
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	0	0	0	0
I alt	10.981.757	525.691	401.172	11.908.620

Budgetrammer for udvalgenes rammebelagte drift

	Serviceudgifter (rammebelagt drift), budget 2007, 1.000. kr.	Korrektioner, 1.000 kr.	Korrektioner sfa. justeringer til budgetmodel, 1.000. kr.	P/L, 1.000 kr.	Serviceudgifter (rammebelagt drift) IC 2008, 1.000 kr.
Borgerrådgiver	7.512	-379	0	228	7.361
Revisionen	20.062	709	0	755	21.526
Beredskabskommissionen	207.815	-121	0	7.893	215.588
Økonomiudvalget*	1.810.480	616	-1.246	45.738	1.855.589
Kultur- og Fritidsudvalget	699.436	-300.176	0	15.746	415.006
Børne- og Ungdomsudvalget	358.115	-181.935	0	6.299	182.479
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.679.445	14.311	0	44.453	1.738.208
Socialudvalget	2.628.152	69.494	0	85.180	2.782.826
Teknik- og Miljøudvalget*	743.188	-62.582	0	15.694	696.300
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	576.559	112.621	-98.734	22.997	613.442
I alt	8.730.764	-347.441	-99.980	244.983	8.528.325

*Inkl. hovedkonto 1

Budgetrammer for udvalgenes anlæg

	Anlæg, budget 2007, 1.000 kr.	Korrektioner, 1.000 kr.	P/L, 1.000 kr.	IC 2008, 1.000 kr.
Borgerrådgiver	0	0	0	0
Revisionen	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	46.836	92.299	305	139.440
Kultur- og Fritidsudvalget	259.000	-49.000	4.830	214.830
Børne- og Ungdomsudvalget	378.334	-336.374	965	42.925
Sundheds- og Omsorgsudvalget	36.847	-25.156	269	11.960
Socialudvalget	63.503	-8.500	1.265	56.268
Teknik- og Miljøudvalget	456.105	-14.846	7.270	448.529
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	794	0	18	812
I alt	1.241.419	-341.577	14.921	914.764

Økonomiforvaltningens skøn for de efterspørgselsstyrede overførsler i 2008

	EO* budget 2007, 1.000 kr.	Korrektioner, 1.000 kr.	Korrektioner sfa. justeringer til budgetmodel, 1.000 kr.	Fremskrivning, 1.000 kr.	EO* - IC 2008, 1.000 kr.
Økonomiudvalget	0	-1.246	1.246	0	0
Børne- og Ungdomsudvalget	9.384	0	0	244	9.628
Sundheds- og Omsorgsudvalget	172.417	-1.911	0	4.433	174.939
Socialudvalget	1.612.353	140.200	0	45.566	1.798.119
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	2.345.668	-25.208	98.734	62.899	2.482.093
I alt	4.139.822	111.834	99.980	113.143	4.464.779

*EO = efterspørgselsstyrede overførsler

Skønnet for satsreguleringsprocenten, jf. Økonomisk redegørelse fra Finansministeriet, december 2006, er siden budgetvedtagelsen ændret fra 2,0 pct. til 2,6 pct.

3 GENERELLE FORUDSÆTNINGER OG KRAV TIL BUDGETFORSLAG 2008

I dette afsnit beskrives hvilke krav, der stilles til udvalgenes budgetlægning. Det er vigtigt at være opmærksom på at der i forhold til de tidligere år er sket en række ændringer fsva. kravene til budgetteringen pga. den nye budgetmodel. I det følgende gennemgås hhv. krav vedrørende:

- overholdelse af statslige regler
- overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler
- konkrete tekniske forudsætninger for kommunens budgetforslag for 2008
- forsikringer og arbejdsulykke
- generelle forudsætninger for budget 2008

3.1 Overholdelse af statslige regler

Helt overordnet skal udvalgene (fortsat) udarbejde budgetforslaget i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets og Københavns Kommunes bevillingsregler. Statens regler fremgår af "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner" og kan læses på www.im.dk.

Det fremgår af Den kommenterede styrelseslov, at "*Indtægter og udgifter, som med høj grad af sandsynlighed må antages at blive aktuelle for kommunen, skal indgå i budgettet*" (Den kommenterede styrelseslov, § 38). Udvalget skal således tage højde for alle kendte ændringer i årets løb. Derudover skal budgetforslaget være realiserbart. Det betyder, at udvalgets opgaver skal kunne løses inden for den af ØU udmeldte budgetramme.

Udvalgene er ansvarlige for at placere udgifter og indtægter på de rigtige konti, arter og grupperinger, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler herfor, ligesom det er udvalgenes opgave løbende at være orienteret om ændringer i kontoplanen. Det skal bemærkes, at kontoplanen er ændret fra budget 2007 som følge af kommunalreformen.

Særligt henvises til sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter, jf. nedenstående tekstboks.

Konteringen af drifts- og anlægsudgifter

Som nogle mere generelle forhold, der må indgå i overvejelserne om sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter skal peges på følgende:

- En vurdering af udgiftens størrelse og karakter (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en væsentlig ændring i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- Styringsmæssige overvejelser, jf. det ovenfor anførte
- Nybyggeri af større omfang bør altid henføres til anlægssiden
- Udgifter til ombygning, renovering m.v. vedrørende lejede lokaler bør som hovedregel henføres til driftssiden. Der kan dog forekomme situationer, hvor lejemålets længde og udgiftens størrelse kan begrunde en henføring til anlægssiden.

Vejledende for, om en udgift til vedligeholdelses- og ombygningsarbejder bør henføres under drift eller under anlæg, er dels om arbejdet indebærer væsentlige ændringer i bestående bygninger eller anlæg, dels om formålet med eller brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, bør udgiften konteres under anlæg.

Udgifter til anskaffelser af materiel, inventar m.v. bør som hovedregel henføres under drift. Anskaffelser, der medfører en væsentlig forskydning af institutionens driftsudgiftsniveau, bør dog henføres under anlæg. Vægten lægges således ikke på, om den konkrete anskaffelse er ordinær eller ekstraordinær. Anskaffelser af materiel og inventar i forbindelse med kommunalt nybyggeri afholdes i alle tilfælde som en del af byggeudgiften.

(Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets budget- og regnskabssystem)

3.2 Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler

Københavns Kommunes gældende bevillingsregler vedtog Borgerrepræsentationen i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2007. Bevillingsreglerne er optrykt i det vedtagne budget 2007. De bevillingsmæssige bindinger på de forskellige styringsområder i budgettet fremgår overordnet i nedenstående tabel, men mere uddybende i bevillingsreglerne.

Styringsområder i budgettet	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Rammestyrede område	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for bevillinger. Såfremt der på én bevilling er såvel rammebelagt drift som anlæg kan fagudvalget dog ikke selv beslutte omflytninger i mellem de 2 styringsområder efter budgettets vedtagelse. Fagudvalget kan selv beslutte ændringer i priser og mængder.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger som sker efter at budgetbidraget er afleveret fra udvalgene primo maj.
Efterspørgselsstyrede serviceområder	Fagudvalget kan selv beslutte ændringer i priser, mængder	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem

	<p>og dækningsgrader i forbindelse med udarbejdelse af budgettet – ændringerne skal dog beskrives i budgetbidraget.</p> <p>Når budgetbidraget er afleveret primo maj, kan udvalget kun ændre i priser, mængder og dækningsgrader, hvis dette sker inden for den af ØU udmeldte udgiftsramme. Ændringen skal dog altid godkendes af ØU/BR.</p>	<p>bevillinger som sker efter at budgetbidraget er afleveret fra udvalgene primo maj.</p> <p>ØU/BR skal godkende ændringer i priser, mængder og dækningsgrader efter budgetbidraget er afleveret fra udvalgene primo maj.</p> <p>ØU og BR skal dog ikke godkende ændringer i priser og mængder, såfremt ændringerne er af mindre væsentlig karakter eller følger af tekniske reguleringer mv.</p>
Anlæg		<p>Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR.</p>
Efterspørgselsstyrede overførsler	<p>Fagudvalget budgetterer selv de efterspørgselsstyrede overførsler.</p> <p>Når budgetbidraget er afleveret primo maj, kan udvalget kun ændre i priser, mængder og dækningsgrader, hvis dette sker inden for den af ØU udmeldte udgiftsramme. Ændringen skal dog altid godkendes af ØU/BR.</p>	<p>ØU/BR skal godkende ændringer i priser og mængder efter budgetbidraget er afleveret fra udvalgene primo maj.</p> <p>ØU og BR skal dog ikke godkende ændringer i priser og mængder, såfremt ændringerne er af mindre væsentlig karakter eller følger af tekniske reguleringer mv.</p>

Det skal bemærkes at én ydelse ikke må ligge på mere end en bevilling.

Derudover skal det bemærkes, at der i indstillinger skal beskrives den evt. effekt på priser og mængder for de ydelser, der er relevante ifht. indstillingen. Udvalgene må frem til aflevering af budgetbidraget omprioritere og herunder ændre i de ydelser som udvalgene præsenterer i deres budgetbidrag.

Udgangspunktet er fortsat, at Københavns Kommune anvender et *nettobevillingsprincip*. Tilsvarende er det en høj grad af decentralisering i bevillingsniveauet i kommunen, som skal sikre muligheden for at prioritere indenfor de enkelte bevillinger, dog med de bindinger, der følger af kommunens budgetmodel, jf. bevillingsreglerne.

Fsva. budgettering af:

- det rammebelagte område
- de efterspørgselsstyrede serviceområder

- de efterspørgselsstyrede overførsler
- anlæg
- finansposter

henvises til materialesamlingen til den nye budgetmodel, som kan rekvireres ved henvendelse til Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen.

3.3 Deponeringsregler

Økonomiforvaltningen gør opmærksom på at Borgerrepræsentationen den 5. oktober 2006 (BR 559/06), vedtog nye bevillingsregler i forbindelse med indgåelse af lejekontrakter, med virkning fra 1. januar 2007.

De ændrede bevillingsregler medfører, at kommunen ved indgåelse af lejekontrakter fremover som udgangspunkt skal deponere et beløb, der svarer til ejendommens værdi. Bevillingsreglerne er herefter i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Det deponeringspligtige beløb finansieres af udvalget, der ønsker at indgå lejemålet.

Lovgivningens formål er en finansiel ligestilling mellem køb eller opførelse af en ejendom og leje af en ejendom.

Økonomiforvaltningen udarbejder en vejledning om beregning af deponeringsbeløb mv., der forventes udsendt i januar 2007.

Spørgsmål om deponeringsreglerne kan rettes til forvaltningernes kontakter i Økonomiforvaltningen, Center for Økonomi.

3.4 Forsikringer og arbejdsulykke

Forudsætningerne for forsikringer og arbejdsskadeulykker i Københavns Kommune blev beskrevet i Indkaldescirkulæret for 2007 (ØU 26/2006). Økonomiudvalget vil i første kvartal 2007 få forelagt en indstilling, der ændrer på forudsætninger på forsikringsområdet, herunder en nedsættelse af selvriskoen. Forvaltningerne skal være opmærksomme herpå, idet disse nye forudsætninger skal indgå i budgetforslaget for 2008.

3.5 Generelle forudsætninger for budgetforslag 2008

I nedenstående er angivet de generelle forudsætninger til budgetforslaget for 2008:

De generelle forudsætninger vedrører:

- pris- og lønfremskrivning (P/L)
- Intern rente
- Ændring i fremskrivningsmetoden for anlægsmidler
- lønpulje 2006
- prioriteringsrum

- Københavns kommunes økonomiske konsekvenser af DUT 2006-2009
- Huslejemodellen
- puljer afsat under Økonomiudvalget
- Omflytning fra anlæg til drift

3.5.1 Pris- og lønskøn

Den indarbejdede pris- og lønfremskrivning i budget 2008 bygger på KLS seneste skøn, som er baseret på det aftalte niveau i kommuneaftalen 2007.

Budget 2008	Pris	Løn	Sammenvejet pl	Satsreguleringspct.
KL	2,3	3,8	3,2	2,61

1. Satsreguleringsprocenten er baseret på FM's seneste skøn i december-redegørelsen 2006.

Prisudviklingen fra 2007-2008 forudsættes at være på 2,3 pct. og lønskønnet på 3,8 pct.

I budgetoverslagsårene anvendes tilsvarende et skøn for pris- og lønfremskrivningen fra KL, hvoraf den sammenvejede pris- og lønfremskrivning beregnes til 3,2 pct. jf. side 4-5.

3.5.2 Satsreguleringsprocenten

Satsreguleringsprocenten skal anvendes ved budgettering af de efterspørgselsstyrede overførsler. Skønnet for satsreguleringsprocenten, jf. Økonomisk redegørelse fra Finansministeriet, december 2006, er ændret siden budgetvedtagelsen med 0,2 pct point, dvs. den skønnede satsreguleringsprocent for 2008 udgør 2,6 pct.

3.5.3 Intern rente

Den interne rente anvendes bl.a. til at udregne profilen på interne lån.

Den interne rente i Københavns Kommune fastsættes på baggrund af regeringens skøn over forrentningen af en 30-årig obligation i budgetlægningsåret til 5,5 pct. (jf. Økonomisk Redegørelse, december 2006, Finansministeriet).

På den baggrund skal Økonomiforvaltningen anmode udvalgene om at udarbejde eventuelle nye interne lån i budgetbidragene for 2008 med en intern rente på 5,5 pct. Vejledning om beregning af profil for interne lån kan fås hos Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen.

3.5.4 Ændring i fremskrivningsmetoden for anlægskorrekationer

Principperne for fremskrivning af budgetkorrekationer har tidligere været, at politiske beslutninger der bliver truffet efter budgetvedtagelsen, eller som har en ændret profil ud i årene, er blevet fremskrevet med en sammenvejet P/L. Den sammenvejede P/L er blevet anvendt bl.a. fordi den konkrete løn-del i sagen ikke er kendt på tidspunktet for den politiske beslutning.

I forbindelse med IC 2008 er principperne for fremskrivning af anlægskorrekationer ændret således at korrekationerne fremadrettet fremskrives med skønnet for pris-fremskrivningen alene. Dette er valgt for at sikre udgiftsneutralitet ved senere modsatrettet anlægskorrekationer.

3.5.5 Lønpulje 2006

14. december 2006 tiltrådte Borgerrepræsentation ved en tillægsbevilling at udmønte den resterende del af lønpulje 2006 svarende til 40,5 mill. kr. (2006 p/l), BR (681/06).

Den varige effekt er indarbejdet i udvalgsrammerne på i alt 41,8 mill. kr. (2007 p/l) jf. tabel nedenfor. Den hidtil afsatte pulje under Økonomiudvalget er fjernet.

Forvaltning	1.000 kr. (2007 p/l)
Revisionen	56
Borgerrådgiveren	33
Økonomiudvalget	70
Kulturudvalget	2.779
Børne- og Ungdomsudvalget	16.422
Sundheds- og Omsorgsudvalget	3.374
Socialudvalget	10.608
Teknik- og Miljøudvalget	4.646
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	3.768
I alt	41.755

3.5.6 Prioriteringsrum

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2007 besluttede Borgerrepræsentationen en ny budgetproces. Processen for budget 2008, herunder en ny model for tilvejebringelsen af det tværgående prioriteringsrum, betyder at det fortsat er fagudvalgene, der har ansvaret for at udarbejde egne budgetforslag, men at beslutningen om hvor der skal omprioriteres, og hvilke serviceområder der skal opprioriteres, besluttet samtidigt i forbindelse med de politiske forhandlinger om budgettet i september måned. Dette bevirker, at der modsat tidligere år ikke forlods er indarbejdet et prioriteringsrum i udvalgenes driftsramme.

3.5.7 Økonomiske konsekvenser af DUT 2006-2009

Borgerrepræsentation besluttede den 29. nov. 2006 de samlede økonomiske konsekvenser af DUT for udvalgenes rammer i 2006-2009 (BR 679/06). DUT-korrektionerne for 2008 og frem er indarbejdet i udvalgsrammerne.

I indstillingen fremgår at differencen mellem den statslige DUT-regulering inklusiv kompensationen over budgetgarantien og udvalgenes kompensation i 2008, 2009 og frem skal fordeles med udgangspunkt i fordelingen af prioriteringsrummet i budget 2007 i forbindelse med budget 2008.

Denne difference samt differencen fra de økonomiske konsekvenser af DUT for udvalgenes rammer 2005-2008, BR(568/05) er blevet indarbejdet i udvalgenes rammer.

Den samlede difference i 2008 fordeles på udvalg i tabellen nedenfor:

DUT-difference, 1.000 kr / 2007 pl	2008
Borgerrådgiveren	-9
Revisionsdirektoratet	-36
Beredskabskommissionen	0
Økonomiudvalget	-467
Kultur- og Fritidsudvalget	-733
Børne- og Ungdomsudvalget	-8.140
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-3.553
Socialudvalget	-3.484
Teknik- og Miljøudvalget	-724
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-609
I alt	-17.755

3.5.8 Huslejemodellen

Borgerrepræsentationen tiltrådte den 30. november 2006 indstilling om *Budgetkorrektio n som følge af den nye huslejemodel* (BR 664/06). De bevillingsmæssige ændringer som følge heraf er indarbejdet i udvalgenes budgetrammer for 2008.

3.5.9 Puljer afsat under Økonomiudvalget

Der har tidligere været afsat en række puljer under Økonomiudvalget, hvoraf følgende skal fremhæves

Pulje på døgnanbringelsesområdet – Socialudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget:

I budget 2007 er en pulje på 18,8 mill. kr. reserveret til merudgifter på døgnanbringelsesområdet. Denne pulje udmøntes særskilt ved en indstilling når der foreligger ny befolkningsprognose.

Der er en vis usikkerhed knyttet til udgiftsudviklingen på døgnanbringelsesområdet. I 2008 vil der derfor ikke være afsat en pulje tilsvarende den i 2007. Hvis Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen fortsat mener, at udgifterne er stigende, må forvaltningerne fremsende en redegørelse til Økonomiforvaltningen og sagen vil derefter indgå i budgetforhandlingerne på lige fod med ønsker til andre nye aktiviteter.

Faldende integrationsindtægter:

Bl.a. som følge af et fortsat fald i antallet af udlændinge under integrationsloven har Københavns Kommune oplevet et markant fald i integrationsindtægterne fra 2006 til 2007 på funktion 5.46.60 Introduktionsprogram mv. Disse faldende indtægter er håndteret i Indkaldelsescirkulæret for 2007 (ØU 26/2006) og i Indstilling om håndtering af et yderligere fald i integrationsindtægterne i budget 2007 (ØU 331/2006).

Kommunens integrationsindtægter er en del af overførselsområdet under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget. På baggrund af den interne ressortomlægning i kommunen bliver en del af disse indtægter ved en tillægsbevilling overført til aktiviteter under Socialudvalget. I 2008 og frem er det aftalt at 50 pct. af integrationsindtægterne finansierer aktiviteter under Socialudvalget.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har på nuværende tidspunkt vurderet at integrationsindtægterne vil være på 52,9 mill. kr. (2007 pl), hvilket er uændret i forhold til 2007. Der er knyttet en vis usikkerhed til denne tidlige opgørelse og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen kan løbende frem mod budgetvedtagelsen revurdere størrelsen af integrationsindtægterne. For at Socialudvalget ikke skal udarbejde et budgetforslag på et usikkert grundlag afsættes en pulje på halvdelen af de forventede integrationsindtægter under Økonomiudvalget. Hermed indgår pengene i opgørelsen af kommunens samlede serviceudgifter. Samtidig nedskrives Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets midlertidige måltal for efterspørgselsstyrede overførsler tilsvarende.

Anlægspulje til kommunale investeringer til skoler og daginstitutioner:

Børneplanen gælder kun frem til 1. januar 2008 og der har derfor ikke tidligere været afsat anlægsmidler til nye skoler og daginstitutioner i 2008 svarende til niveauet i budget 2007. Da København løbende udbygges med nye boligområder vil der dog fortsat være behov for at antallet af skoler og daginstitutioner modsvarer den demografiske udvikling i byen. På baggrund heraf afsættes i 2008 en varig anlægspulje under Økonomiudvalget på 337,154 mill. kr. Puljen modsvarer faldet i Børne- og Ungdomsudvalgets anlægsbudget fra 2007 til 2008 som følge af børneplanens ophør. Hermed er der sikret finansiering til et uændret anlægsniveau på skole- og dagpasningsområdet, hvis den demografiske udvikling medfører et behov for nye skoler og daginstitutioner.

Lønpulje 2008:

I 2008 skal overenskomsten for de offentligt ansatte genforhandles. Lønstigningen forventes at ville udgøre 3,8 pct. svarende til KL's skøn på nuværende tidspunkt. Den samlede lønstigning er lagt ud i udvalgenes budgettrammer, således at der i 2008 ikke vil være en lønpulje til senere udmøntning.

Økonomiforvaltningen vil i tilfælde af at det endelige overenskomstresultat afviger fra de 3,8 pct. fremlægge en sag for Økonomiudvalget, hvor udvalgenes budgettrammer korrigeres i henhold til det aftalte niveau.

3.5.10 Omflytning fra anlæg til drift

Det bemærkes, at der er overflyttet 19,8 mill. kr. fra anlæg til drift på byfornyelsesområdet i 2008 og 40,4 mill. kr. i 2009 og 40,0 mill. kr. i 2010 og frem. Baggrunden herfor er, at Teknik- og Miljøforvaltningen forventer højere udgifter til ydelsesstøtte vedr. byfornyelse, end de forudsatte budgettrammer. Bevægelsen modsvarer en tidligere reduktion af budgettet til ydelsesstøtte. Reduktionen blev foretaget som følge af Økonomiforvaltningens forventninger om et fald i udgifterne på området.

Teknik- og Miljøforvaltningen har tilkendegivet, at forvaltningen i foråret 2007 vil udarbejde en præcis opgørelse af de fremtidige udgifter til ydelsesstøtte. Eventuelle korrektioner som følge heraf vil indgå i forbindelse med budget 2008.

4 Særlige fokusområder

Ovenfor i afsnit 1 er beskrevet, at statens definition af serviceudgifter vil blive anvendt som det overordnede styringsparameter for kommunen. Som følge heraf bør udvalgenes ønskeliste ændres i tilsvarende retning.

4.1 Udvalgenes ønskelister

For at lette den politiske prioritering i budgetforhandlingerne ift. kommunernes samlede ramme til serviceudgifter skal udvalgene i forbindelse med udarbejdelsen af ønskelisterne opdele ønskerne på serviceudgifter, overførsler, HK1 eller anlægsudgifter.

4.2 Barselsfonden

Udgifterne til Barselsfonden har gennem de seneste år været voksende. Barselsfonden er placeret under Økonomiudvalget og anvendes til at dække forvaltningernes udgifter til vikardækning ifbm. barsel. I 2006 forventes udgifterne at være omkring 115 mill. kr. Heri er medregnet engangsudgifter som følge af et efterslæb fra tidligere år. Foreløbigt vurderes udgifterne til Barselsfonden i 2007 og frem at være på 90 mill. kr. (07-Pl). Barselsfonden opjusteres på den baggrund med 7,681 mill. kr. i 2008. Merudgiften finansieres, i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens vedtagne principper for barselsfonden, på baggrund af udvalgenes lønudgifter. Merudgiften er således udgiftsneutral for kommunen som helhed.

4.3 Valgudgifter

Kommunens udgifter til folketings-, kommunal- og EU parlamentsvalg har indtil videre været afholdt af puljen til uforudsete udgifter. Valgudgiften ligger i størrelsesordenen 10-14 mill. kr. Hertil kommer ældrerådvalg, hvor udgiften ligger omkring 2,1 mill. kr. (07-pl)

Datoerne for valg til EU parlamentet og kommunerne er fastsat ved lov med hhv. 4 og 5 års intervaller og derfor kendte ud i fremtiden. For at sikre en bedre budgettering i overslagsårene forhøjes Kultur- og Fritidsudvalgets budgetramme derfor med 14,4 mill.kr. (07-pl) i år med kommunalvalg og 10,0 mill. kr. (07-pl) i år med EU parlamentsvalg. Bliver udgiften større end det afsatte beløb, finansieres mankoen af puljen til uforudsete udgifter, mens en mindreudgift lægges i kommunekassen. I den forbindelse indføres en honoreringsordningen, hvor 50 procent af et mindreforbrug vil tilfalde forvaltningen, mens forvaltningen selv skal finansiere 50 procent af et merforbrug.

En tilsvarende ordning indføres for valg til ældreråd. Her forhøjes Sundheds- og Omsorgsudvalgets budgetramme med 2,1 mill. kr. (07-pl) i de pågældende valgår.

Da tidspunktet for afholdelsen af folketingsvalg ikke på samme måde er lagt fast, vil udgifterne hertil fortsat blive finansieret af puljen til uforudsete udgifter. Her vil fortsat gælde, at evt. mindreudgifter vil blive tilbageført til puljen for uforudsete udgifter.

4.4 Periodisering af anlægsudgifter

Økonomiudvalget besluttede med ØU 478/2006 at styrke anlægsstyringen. Dette skyldes bl.a. at der ifm. regnskabet overføres der stadig meget store anlægsbeløb mellem årene. Mellem 2005 og 2006 er der således blevet overført 265 mill. kr. Fra 2006 til 2007 forventes det at overførslen bliver på 250 mill. kr. Dette er u hensigtsmæssigt ift. at udnytte kommunens anlægsmidler optimalt og rette ressourcerne mod områder, hvor anlægs- eller renoveringsbehovet er størst. Principielt bør der ikke optræde flere anlægsmidler i udvalgenes budgettrammer, end der er afløb for med henblik på en retvisende budgettering.

Hertil kommer, at de store overførsler kan skabe problemer, hvis regeringen ønsker at styre anlægsområdet strammere fremadrettet ved lovgivning på linie med serviceudgiftsloven L 178 i 2006. I så fald vil overførslerne ikke kunne forbruges, og kommunen vil skubbe anlægsmidler foran sig.

På baggrund af ovenstående skal det henstilles til udvalgene at foretage en mere præcis vurdering af budgetteringen af anlægsmidlerne til allerede kendte projekter i 2008 og frem, dvs. også projekter, hvor anlægsmidler i dag skubbes mellem årene. Den nye vurdering skal fremsendes til Økonomiforvaltningen sammen med udvalgenes budgetbidrag den 15. maj 2007. Økonomiforvaltningen vil snarest udsende en skabelon til indmeldingen.

I forbindelse med augustindstillingen kan denne revurdering af anlægsudgifterne danne grundlag for eventuelle reguleringer af anlægsmidler mellem årene fra 2008 til 2011. I det omfang en sådan regulering medfører, at anlægsmidler overføres fra 2008 til de efterfølgende år, vil det skabe luft i kommunens anlægsramme og medgå i budgetforhandlingerne for 2008.

I forbindelse med nye anlægsprojekter skal Ejendomsenhedens vurdering af anlægsudgifternes periodisering høres. På områder hvor Ejendomsenheden ikke varetager anlægsopgaver i dag, vil det fortsat være den pågældende forvaltnings ansvar at foretage en retvisende periodisering.

Det skal understreges, at hensigten med at revurdere anlægsudgifterne ikke er at fjerne anlægsmidler, men at placere disse mere retvisende på budgetårene og skabe økonomisk luft til andre anlægsprojekter over perioden.

4.5 Den fremtidige DUT-proces

I forhold til at styre kommunens serviceudgifter har det vist sig at være u hensigtsmæssigt, at DUT-processen er tilrettelagt på en sådan måde, at budgettet vedtages uden at kende den endelige DUT-effekt på serviceudgifterne og overførselsudgifterne. Økonomiforvaltningen bemyndiges derfor til at komme med forslag til en ny DUT-proces, der tager højde for denne problemstilling. En sådan proces skal være forelagt Økonomiudvalget inden sommeren 2007.

4.6 Børne- og Ungdomsudvalgets finansiering af ”Faglighed for alle”

I budgetaftalen for 2007 blev det besluttet, at det tværgående prioriteringsrum i 2008 og 2009 hhv. udgør 260 mio. kr. og 293 mio. kr. hvoraf de 60 mio. kr. i 2008 og 93,9 mio. kr. i 2009 tilvejebringes ved en udmøntning af bl.a. KLK's analyse af Børne- og Ungdomsforvaltningen. I den forbindelse korrigeres Børne- og Ungdomsudvalgets budgetramme for 2008 og 2009 på nuværende tidspunkt med -60,0 mill. kr. Det betyder, at Børne- og Ungdomsudvalget allerede i budgetforslaget 2008, som indsendes til Økonomiforvaltningen til maj, skal udarbejde et budgetforslag med et tilsvarende fald i aktivitetsniveauet for 2008.

Ved fordelingen af prioriteringsrummet på 200 mill. kr. for 2008 indgår det – ud fra en samlet vurdering –, at Børne- og Ungdomsudvalget finansierer en del af ”Faglighed for alle” i 2008 med en udmøntning af KLK-analysen på 60 mill. kr. i 2008, jf. sag om Bruttokataloget samt deling af prioriteringsrum på Økonomiudvalgets møde den 7. februar 2007.

4.7 Aktivitetstilpasninger og Børneplan

Økonomiudvalget får d. 29. maj 2007 forelagt indstilling om regulering af budgetrammerne for de efterspørgselsstyrede serviceområder 2008 på baggrund af den nye befolkningsprognose. Tidligere er områder, der er omfattet af børneplanen, ikke blevet korrigeret som følge af nye befolkningsprognoser, da budgettet for børneplanen er politisk fastsat. I 2008 korrigeres disse områder igen på baggrund af den nye befolkningsprognose på lige fod med de øvrige efterspørgselsstyrede serviceområder.

I forbindelse med indstillingen vil der blive foretaget en vurdering af om de områder, der tidligere var omfattet af børneplanen, bliver tildelt for mange midler i 2008. Dette fokus skyldes, at Børne- og Ungdomsudvalgets ramme for det efterspørgselsstyrede serviceområde som følge af Børneplanen forhøjes med 17,185 mio. kr. (07 p/l) i 2008 i forhold til budget 2007 uafhængigt af den demografiske udvikling. Tildelingen er et udtryk for en forventning om øgede driftsudgifter i 2008 som følge af de dagpasningsplader, der ventes etableret i 2007.

4.8 Mål for integrationsindsats og grønne budgetmål i budgetforslaget 2008

I tråd med sidste år skal forvaltningerne udarbejde mål for integrationsindsats samt grønne budgetmål i budgetforslaget 2008. Efter den politiske behandling af IC2008 vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udsende retningslinier herfor.

5 Budgetproces og tidsplan for det videre budgetarbejde, herunder formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget

5.1 Budgetproces og tidsplan

Nedenfor er vist tidsplanen for budgetprocessen for 2008.

Aktivitet	Dato
ØU har behandlet indstilling om budgetproces og tidsplan for budget 2008	5. december 2006
ØU behandler indkaldelsescirkulæret ekskl. fordeling af prioriteringsrum	30. januar 2007
Budgetseminar for Økonomiudvalget	29. – 30. januar 2007
ØU behandler bruttokataloget samt fordeling af prioriteringsrum	6. februar 2007
Frist for udvalgenes indsendelse af budgetbidrag til Økonomiudvalget	15. maj 2007
ØU behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2008 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2007	29. maj 2007
ØU behandler redegørelse om de indberettede budgetbidrag samt forelægges resultatet af økonomiaftalen mellem regeringen og KL	19. juni 2007
ØU 1. behandler budgetforslag 2008	27. – 28. august 2007
BR 1. behandler budgetforslag 2008	6. – 10. september 2007
Frist for ændringsforslag	24. september 2007 kl. 12.00
Udsendelse af fortegnelse over ændringsforslagene til Borgerrepræsentationen	28. september 2007
ØU 2. behandler budgetforslag 2008	2. oktober 2007
Frist for underændringsforslag	3. oktober 2007 kl. 12.00
Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen	5. oktober 2007
Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag forelægges Økonomiudvalget	9. oktober 2007
BR 2. behandler budgetforslag 2008	11. oktober 2007

Udvalgene afleverer 15. maj 2007 budgetbidrag, der indgår i budgetforslag 2008. I oktober tilretter forvaltningerne budgetbidraget som følge af ændringer i forbindelse med vedtagelsen af budget 2008.

5.2 Forvaltningernes indberetning i KØR

I løbet af budgetprocessen skal forvaltningerne indberette i KØR. Datoer for indberetning i KØR vil fremgå af nedenstående tabel.

Aktivitet	Dato
Indberetning af budgetbidrag 2008	18. maj 2007 kl. 12
Indberetning af korrektioner til budgetbidrag 2008	20. juni 2007 kl. 12
Indberetning af vedtaget budget 2008	16. oktober 2007 kl. 12

5.3 Formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidrag

Udvalgene skal aflevere en række produkter i forbindelse med indsendelse af budgetforslaget den 15. maj 2007.

Efter Økonomiudvalgets behandling af Indkaldelsescirkulæret, og dermed fastlæggelsen af kommunens overordnede økonomi, udsender Økonomiforvaltningen skabeloner og økonomiske rammer til udarbejdelse af udvalgenes budgetbidrag til forvaltningerne.

Økonomiforvaltningen vil udarbejde skabelonerne i tråd med retningslinier for budget 2007. Økonomiforvaltningen vil indarbejde grønne budgetmål og integrationsmål i skabelonerne. Økonomiforvaltningen vil indarbejde nærmere vejledning til udfyldelse af skabelonerne i skabelonerne.

Økonomiforvaltningen står for den endelige opsætning til et samlet budgetforslag for kommunen, i samarbejde med fagforvaltningerne. I de tilfælde Økonomiforvaltningen finder behov for at redigere i et udvalgs bidrag, sker dette i samarbejde med fagforvaltningen, som ligeledes bidrager med nye afsnit, beregninger mv.